

PRESSENS FAGLIGE UTVALG UTTALER:

Klagen gjelder en nettartikkel på Forskning.no, der en samfunnsøkonom ved NTNU kritiserer ordningen med subsidier og støtte til elbil. Artikkelen var opprinnelig skrevet og publisert av NTNUs vitenskapsmagasin Gemini.no.

Klager er miljøstiftelsen Bellona som mener Forskning.no ukritisk har formidlet pr-stoff. Slik klager ser det, bidrar dette til å oppheve skillet mellom reklame og redaksjonelt innhold, noe som i sin tur svekker den redaksjonelle troverdigheten og pressens uavhengighet. Klager mener den påklagede artikkelen er en ordrett kopi av Geminis sak, og at Forskning.no ikke har gjort noe selvstendig arbeid, som å hente inn andre kilder. Klager har imidlertid merket seg at Forskning.no har lagd en oppfølgersak. Klager noterer seg også at Forskning.no har merket saken både på forsiden og i selve artikkelen. Likevel mener klager at artikkelen fremstår som en publisering skrevet av Forskning.nos redaksjon, og at redaksjonen skulle opplyst at det handlet om et pr-produkt.

Forskning.no forklarer at slike eksterne artikler som den påklagede, vurderes redaksjonelt før publisering. Forskning.no avviser videre at artikkelen er en ordrett kopi av Gemini.nos sak, selv om redaksjonen innrømmer at den ikke er redigert mye. Videre påpeker redaksjonen at den lagde en egen oppfølgersak, som ble publisert sammen med den påklagede artikkelen på forsiden. I tillegg publiserte redaksjonen også ytterligere en kommentar. Slik Forskning.no ser det, er artikkelen dessuten tydelig merket, og redaksjonen forklarer at NTNU er satt opp som avsender i tillegg til Gemini, fordi Gemini ikke er redaksjonelt uavhengig. Redaksjonen er imidlertid uenig med klager i at artikkelen fra Gemini kan anses som kommersiell, og Forskning.no avviser å ha brutt god presseskikk.

Pressens Faglige Utvalg mener klager har satt søkelys på noen sentrale spørsmål gjennom klagen; hvordan verner mediene om sin integritet og troverdighet og er seg bevisste grensene for hva og hvordan man kan videreformidle stoff fra eksterne pr- og kommunikasjonsavdelinger? Og hvor tydelig må slikt stoff merkes? Når det er sagt, er utvalget imidlertid, som Forskning.no, uenig i at artikler levert av Gemini.no kan sidestilles med pr-stoff. Den påklagede artikkelen egner seg derfor ikke like godt til å belyse spørsmålene klager har reist.

Utvalget konstaterer at Gemini.no formidler stoff om forskning og nyskaping ved NTNU og Sintef, og slik sett ikke er en uavhengig kilde. Selv om det altså handler om stoff fra en ekstern kilde med bindinger til konkrete institusjoner, har utvalget vanskelig for å definere dette som ikke-journalistisk materiale av den typen tekstreklamebestemmelsene er ment å dekke.

Videre merker utvalget seg at Forskning.no har merket hvor redaksjonen har hentet artikkelen, og at den er produsert eksternt, og at dette fremkommer flere steder inne i artikkelen samt i henvisningen på forsiden. En slik flagging av utgangspunktet for publiseringen bidrar til at man som leser kan stille seg kritisk til innholdet og vurdere troverdigheten i det som formidles, samt ettergå opplysningene. Forskning.no har imidlertid ikke lenket direkte til den opprinnelige artikkelen, og man kunne selvsagt ønske seg også det, men utvalget kan ikke se at det skulle være presseetisk påkrevd. Slik utvalget ser det, er Forskning.nos kildehenvisning altså innenfor det presseetisk akseptable (jf. siste setning i Vær Varsom-plakatens punkt 4.4.). Utvalget mener også det i denne sammenheng er tilstrekkelig at merkingen kun skjedde i artikkelen, selv om det absolutt ikke gjør noe at

leserne også ble gjort oppmerksom på opphavet på forsiden. Dette anser utvalget som svært positivt.

Når det gjelder kildegrunnlaget for øvrig, kan man naturligvis etterlyse flere kilder i enhver publisering, men det er heller ikke nødvendigvis i strid med god presseskikk å basere seg på én eller få kilder. I denne sammenheng mener utvalget det også er av betydning hvordan stoffet formidles.

Utvalget noterer seg at det i den påklagede artikkelen tydelig fremgår at det er samfunnsøkonomens meninger som formidles, ikke fakta. Videre blir det også opplyst at flere er kraftig uenig i hans synspunkter, for eksempel miljøstiftelser som klager representerer. Det blir også lenket til en artikkel der samfunnsøkonomens synspunkter kritiseres, og denne artikkelen er skrevet av Forskning.no selv. I lys av dette har utvalget også vanskelig for å se hvordan publiseringen kan fremstå som et pr-produkt, slik klager anfører.

Forskning.no har ikke brutt god presseskikk.